

Anders Vestergård Andersen
Teglgårdsvej 98
9740 Jerslev J

TEKNISK FORVALTNING

Dato: 16.06.1996
Brev nr.: 214/96
J.nr.: 09.02.01
Init.: cc/bc
Sagsbh.: Carsten Christensen

MILJØGODKENDELSE

Godkendelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, §39, af bestående fjerkræfarm - **Arentsminde Fjerkræfarm** - på matr. nr. 14 g Nr. Økse By, Brovst sogn beliggende Nr. Økse Engvej 15, Arentsminde, 9460 Brovst.

INDHOLDSFORTEGNELSE:**SIDE:****1. Teknisk udvalgs afgørelse**

1.1 Sagens indbringelse for myndighed	2
1.2 Miljøgodkendelse med vilkår	2
1.3 Godkendelsens forhold til anden lovgivning	4
1.4 Ikrafttrædelse	4
1.5 Klagevejledning og offentliggørelse	4

2. Godkendelsens basisoplysninger

2.1 Lovgrundlag	5
2.2 Bilagsoversigt	5
2.3 Planlægningsgrundlag	5
2.4 Ansøgningens indhold	6
2.5 Fjerkræfarmens produktionsforhold og forurening	6
2.5.1 Beliggenhed	6
2.5.2 Produktion af slagtekyllinger	7
2.5.3 Transport på fjerkræfarmen	7
2.5.4 Spildevand	7
2.5.5 Gødningsopbevaring/-udspredning	8
2.5.6 Støj-, lugt- og støvforurening	8
2.6 Forvaltningens egne bemærkninger til sagen	9

Kortbilag (1:1000)

1. Teknisk udvalgs afgørelse.

1.1 Sagens indbringelse for myndighed.

Rådgivende konsulent Palle Vinstrup, Det Danske Fjerkræråd, Skejby, har den 7. februar 1995 på vegne af Anders Vestergård Andersen indgivet ansøgning om rammegodkendelse i henhold til miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 "Forurenende virksomhed".

Der er alene tale om godkendelse af fjerkræfarm inden for eksisterende bygningsmæssige rammer.

1.2 Miljøgodkendelse med vilkår.

På det foreliggende grundlag er det Brovst kommunes vurdering, at der kan meddeles godkendelse i overensstemmelse med bestemmelserne i miljøbeskyttelseslovens kapitel 5, §39, til fortsat drift af **Arentsminde Fjerkræfarm** på matr. nr. 14 g Nr. Økse By, Brovst sogn beliggende Nr. Økse Engvej 15, Arentsminde, 9460 Brovst.

Driften af fjerkræfarmen skal foregå på efterfølgende vilkår:

Generelle virksomhedsforhold.

1. Fjerkræfarmen skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for godkendelsen samt de reguleringer, som er konkretiseret i de efterfølgende vilkår.
2. Der skal holdes en god hygiejne på ejendommen, ligesom ubebyggede arealer på farmen skal holdes ryddelige, så lugtgener begrænses mest muligt.
3. Fjerkræfarmen må generelt ikke give anledning til væsentlige lugtgener ved beboelse uden for ejendommens areal.
4. Godkendelsen omfatter en årsproduktion af slagtekyllinger på 1.228.500 svarende til en belægning på ca. 23 kyllinger pr. m². Omregnet til dyreenheder må årsproduktionen maksimalt udgøre 491 dyreenheder.
5. Der skal overalt på fjerkræfarmen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinierne fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Gødningsopbevaring.

6. Den faste tørstofholdige fjerkrægødning kan opbevares i markstakke, der skal overdækkes med halm eller lignende. Oplag af denne karakter skal til enhver tid opfylde afstandskravene i husdyrbekendtgørelsens §3, stk. 1, og må ikke medføre risiko for forurening af grundvand og overfladevand.
7. Da farmen ikke råder over tilstrækkeligt *udspredningsareal* for fjerkrægødningen, skal der indgås skriftlige aftaler om levering af gødningen til udspreddning på anden ejendom. Aftaler af denne art skal dokumentere, at kyllingeproducenten kan disponere over det fornødne areal **mindst 3 år** frem i tiden regnet fra den 1. august. Arealkravet fastsættes ud fra modtageejendommens driftsform.
8. Brovst kommune skal som tilsynsmyndighed til enhver tid have adgang til et ajourført regnskab over daterede gødningsleverancer med anførsel af modtager og leveret mængde.

9. På forespørgsel skal modtageren af fjerkrægødningen over for tilsynsmyndigheden kunne fremlægge gødnings- og sædskifteplaner, som kan dokumentere, at gødningen kan udbringes miljømæssigt forsvarligt.

Spildevand.

10. Vaskevand fra rensning af kyllingestaldene skal opsamles i beholder og opbevares og behandles/anvendes i overensstemmelse med bekendtgørelse om husdyrgødning og ensilage m.v.

Det er fjerkræfarmens fulde ansvar, at vaskevandet udbringes og anvendes til gødskningsformål. Der skal foreligge skriftlig aftale, som dokumenterer dette.

11. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst 1 afvaskning af staldene. Beregnet ud fra gældende normtal skal der således være rådighed over en beholderkapacitet på mindst 100 m³.

Støj.

12. Fjerkræfarmens bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt ved nabobeboelse må ikke overstige:

Dag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
Aften	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
Nat	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)

Maximalværdien af støjniveauet må om natten ikke overstige 55 dB(A).

13. Støj opstået ved transport til og fra fjerkræfarmen skal begrænses mest muligt og skal som udgangspunkt placeres i dagtimerne fra kl. 7-18.

Lastbiler, som anvendes til pålæsning af kyllingerne under tømning af staldene, skal dagen i forvejen parkeres de relevante steder på farmen for at imødegå gener fra tung trafik, da indfangningen af kyllingerne påbegyndes om natten.

Affald.

14. Døde kyllinger skal i videst muligt omfang opsamles ved regelmæssig gennemgang af kyllingestaldene for at hindre nævneværdig forekomst af kyllinger i dybstrøelsen.

15. Bortskaffelse af fjerkræfarmens erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald, skal til enhver tid ske i overensstemmelse med de respektive kommunale affaldsregulativer.

Enhver form for afbrænding af affald er ikke tilladt.

Tilsyn og kontrol.

16. Som tilsynsmyndighed fører Brovst kommune tilsyn med, at denne godkendelse overholdes. De af kommunen udpegede medarbejdere, der er bemyndiget til at føre tilsyn, skal derfor altid have adgang til fjerkræfarmen.

17. Ved indgåelse af aftaler efter vilkår 7 og 10 skal de af Landskontoret for Landboret udarbejdede standardkontrakter anvendes. Kopi af aftalerne skal fremsendes til kommunen **senest ½ år** før, aftalen træder i kraft.

18. På tilsynsmyndighedens forlangende, dog højst 1 gang årligt eller på baggrund af skriftligt begrundet klage, skal virksomheden lade foretage støjmålinger til eftervisning af godkendelsens vilkår 12 og 13.

Målingerne skal udføres af en anerkendt institution eller et anerkendt firma, der er godkendt af miljøstyrelsens referencelaboratorium til at udføre støjmålinger.

Målingerne skal udføres i henhold til miljøstyrelsens seneste udgivne vejledning om støjmålinger - for tiden vejledning nr. 6 1984.

Målingerne skal udføres ved normal virksomhedsdrift.

Revision.

19. Når der er forløbet mere end 8 år fra godkendelsens ikrafttræden, vil godkendelsens vilkår blive taget op til revision. Der kan i den forbindelse ske ændringer i vilkårene, hvis det er miljømæssigt begrundet.

1.3 Godkendelsens forhold til anden lovgivning.

Der er i denne godkendelse udelukkende taget stilling til ansøgningens forhold til miljøbeskyttelsesloven.

1.4 Ikrafttrædelse.

Der er til godkendelsen knyttet en klagefrist på 4 uger regnet fra den dag, hvor offentlig annoncering har fundet sted. Såfremt der i perioden ikke indkommer begrundede klager, træder godkendelsen i kraft dagen efter, at klagefristen på 4 uger er udløbet.

1.5 Klagevejledning og offentliggørelse.

Teknisk udvalgs afgørelse kan påklages til miljøstyrelsen jf. lovens kapitel 11 af den, til hvem afgørelsen er rettet, embedslægen, Nordjyllands amtsråd samt enhver, der må antages at have en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

Eventuelle klager stiles til miljøstyrelsen og indsendes til Brovst kommune, Borgervænget 12, 9460 Brovst, der videresender klagen bilagt sagsmaterialet.

Offentliggørelse: Godkendelsens meddelelse er offentliggjort ved annoncering i Hanbobladet onsdag den 19. juni 1996. Klagefristen udløber **den 17. juli 1996**.

Hvis afgørelsen påklages, vil ejeren blive underrettet af teknisk udvalg.

2. Godkendelsens basisoplysninger.

2.1 Lovgrundlag.

Ejendommen er optaget som listevirksomhed på bilaget til miljøbeskyttelsesloven jf. listens bogstavkode I litra 1 "Svine- og fjerkræfarme med kapacitet for mere end 250 dyreenheder".

Dette forhold udløser pligt til at søge ejendommens aktiviteter godkendt som helhed jf. reglerne i bekendtgørelse nr. 532 af 20/06/92 om indkaldelse af ansøgninger om godkendelse fra bestående listevirksomheder.

Godkendelsen meddeles med hjemmel i kapitel 5, §39, i lov om miljøbeskyttelse og udmøntes i overensstemmelse med reglerne i bekendtgørelse nr. 794 af 09/12/91 om godkendelse af listevirksomhed.

2.2 Bilagsoversigt.

Ved behandling af fjerkræfarmens miljøansøgning, som er udarbejdet af Det Danske Fjerkræråd i Skejby på vegne af Anders Vestergård Andersen, er der indgået en række forskellige oplysninger som grundlag for meddelelse af miljøgodkendelsen:

1. Ansøgning om miljøgodkendelse af listevirksomhed dateret den 7. februar 1996 indeholdende

- * Beskrivelse af produktionsforløb.
- * Ventilation af slagtekyllingestalde.
- * Gødningsproduktion og spildevandsforhold.
- * Støjforhold.
- * Beliggenhedsplan (1:2800).

2. Afløbsplan (1:500).

3. Udspretningsaftale for fjerkrægødning dateret den 24/06/1994.

4. Kommuneplan 1993-97.

2.3 Planlægningsgrundlag.

Fjerkræfarmen er beliggende i landzone i en afstand på ca. 100 m i forhold til Arentsminde by og er omfattet af kommuneplanens rammebestemmelser for bebyggelser i det åbne land. Fjerkræfarmen er derfor reguleret af planlovens almindelige bestemmelser.

Dette indebærer, at der som udgangspunkt frit kan opføres avls- og driftsbygninger, såfremt dette ikke strider imod andre lovbestemmelser, herunder miljøbeskyttelsesloven.

Fjerkræfarme, der som denne rummer mere end 250 dyreenheder, er dog ved nyanlæg og væsentlige ændringer af bestående anlæg omfattet af planlovens VVM-bestemmelser (større Virksomheders Virkning på Miljøet), hvilket medfører, at der i disse situationer skal udarbejdes en særskilt redegørelse, der indeholder en samlet vurdering af virksomhedens virkning på miljøet. Redegørelsen udarbejdes af amtet som et tillæg til eller som en del af regionplanen, når denne revideres.

I den aktuelle sag er det teknisk forvaltnings opfattelse, at fjerkræfarmen er undtaget fra VVM-bestemmelserne, idet der er tale om bestående virksomhed, som vide-

reføres indenfor eksisterende bygningsmæssige rammer og på en sådan måde, at omgivelserne ikke påføres større støj- og lugtgener end hidtil.

2.4 Ansøgningens indhold.

Der er i ansøgningen fra Arentsminde Fjerkræfarm ikke indeholdt bygningsmæssige udvidelser eller ændringer af produktionen, som i sig selv udløser pligt til at søge fjerkræfarmen godkendt.

Miljøansøgningen er derfor alene begrundet i den omstændighed, at ejendommen i medfør af bekendtgørelse om indkaldelse af ansøgning om godkendelse af bestående listevirksomhed er pålagt at skulle indgive miljøansøgning senest den 1. januar 1996.

Godkendelsesansøgningen beskriver derfor ejendommens aktuelle produktionsforhold.

2.5 Fjerkræfarmens produktionsforhold og forurening.

2.5.1 Beliggenhed.

Arentsminde Fjerkræfarm er beliggende Nr. Økse Engvej 15, Arentsminde, 9460 Brovst i en afstand på ca. 100 m til Arentsminde by.

Fjerkræfarmen indeholder 7 kyllingestalde med et bruttoetageareal på 9870 m². Det bemærkes, at driftsbygningerne i perioden 1970-71 er blevet opført som en udvidelse af eksisterende landbrugsejendom. Ejendommen er uden landbrugspligt.

Ud over de nævnte kyllingestalde rummer fjerkræfarmen et halmlager, som er indrettet i en del af ejendommens tidligere avlsbygninger.

Der forefindes egen beboelse på fjerkræfarmen med et grundplan på 115 m².

Der er til farmen et grundareal på 60.094 m² eller hvad, der svarer til 6 ha. Jorden er *ikke* i omdrift.

Ejendommen er kloakeret. Spildevandet fra kyllingestaldene tilledes lukket opsamlingsbeholder, mens regnvand fra tagflader og befæstede arealer tilledes grøftesystem, som via Østre Pumpekanal afledes til Ulvedybet. Beboelsen på ejendommen er særskilt kloakeret.

2.5.2 Produktion af slagtekyllinger.

Fjerkræfarmen kører for øjeblikket med en belægning på ca. 23 kyllinger pr. m². Da produktionstiden for 1 hold kyllinger udgør 38-42 dage, kan der årligt produceres ca. 6,3 hold. Hvert holdskifte resulterer i en leverance på 195.000 kyllinger.

Ud fra disse gennemsnitstal kan årsproduktionen opgøres til 1.228.500 slagtekyllinger, hvilket svarer til 491 dyreenheder.

Produktionen er tilrettelagt sådan, at daggamle kyllinger indsættes i staldene ved en temperatur på ca. 33 °C. Temperaturen sænkes ½ °C dagligt, indtil der nås en temperatur på henved 22 °C.

I starten af produktionsperioden sker der således en meget begrænset ventilation af staldene, men efter ca. 1 uge ventileres med en gradvis stigende luftmængde.

Der medgår ca. 3,2 kg foder for at producere en 42 dages kylling, som vejer i omegnen af 1,8 kg. Det årlige foderforbrug udgør i alt 3930 tons.

2.5.3 Transport på fjerkræfarmen.

Fjerkræfarmens produktionsforløb er tilrettelagt efter princippet "Alt ud - alt ind". Det vil sige, at alle kyllingestalde tømmes for og fyldes med kyllinger i løbet af 7-14 dage omkring hvert holdskifte.

Denne praksis indebærer, at generne forbundet med holdskift kan koncentreres til få dage og nætter målt i effektiv tid omkring de enkelte skift.

I forbindelse med holdskiftene foretages der desuden udrensning af dybstrøelse i kyllingestaldene. Kyllingemøget borttransporteres direkte og deponeres i markstak eller spredes direkte på landbrugsjord.

Al støjende aktivitet på fjerkræfarmen foregår stort set i dagtimerne. Dette gælder også levering af foder, som sker ca. 10 gange pr. holdskift. Eneste undtagelse fra denne regel finder sted, når kyllingestaldene påbegyndes tørt kl. 2³⁰ om natten for at afpasse afhentningen efter slagteriets daglige drift. Det bemærkes, at lastbilerne til transport af kyllingerne allerede ankommer til farmen i dagtimerne dagen i forvejen for afhentningen.

2.5.4 Spildevand.

Når et hold kyllinger er taget ud af den enkelte stald, iværksættes umiddelbart derefter den indvendige rengøring, hvorved stalden først fejes og dernæst højtryksspules for at fjerne gødningsrester og støv m.v. fra gulv, vægge og loft.

Vaskevandet fra denne proces tilledes en lukket, rund opsamlingsbeholder. Der regnes i gennemsnit med 1 m³ vand pr. 100 m² stald, hvilket forudsætter en beholderstørrelse på mindst 100 m³ ved holdskifte.

På dette grundlag kan opbevaringskapaciteten opgøres til mindst 6 måneder, idet farmen råder over en opsamlingsbeholder på 350 m³.

2.5.5 Gødningsopbevaring/-udspredning.

På ejendommen forefindes ikke andre faste opbevaringsanlæg end den ovenfor nævnte opsamlingsbeholder for spildevand, som er opført som en rund, lukket ajlebeholder.

Når den enkelte stald tømmes for dybstrøelse, sker dette derfor ved udkørsel af den tørstofholdige gødning i markstak. Deponering i markstak forekommer dog kun i de perioder, hvor gødningen ikke med fordel kan spredes direkte på landbrugsjord.

Da fjerkræfarmen reelt set ikke råder over noget udspretningsareal for fjerkrægødningen, er der for at overholde husdyrbekendtgørelsens harmonibestemmelse indgået en 5-årig leverings-/udspredningsaftale med Jens Jungersen, Vestergårdsvej 82, Fristrup, 9440 Aabybro. Aftalen gælder i perioden 01.08.94 - 01.08.99 og omfatter en årlig gødningsmængde på ca. 1880 m³ fast gødning beregnet ud fra gældende normtal.

Da årsproduktionen af slagtekyllinger svarer til 491 DE, skal der være rådighed over et udspretningsareal på mindst 290 ha, idet modtageejendommen drives som planteavlsbrug. Ifølge aftalen rådes der i alt over 300 ha i omdrift.

2.5.6 Støj-, lugt- og støvforurening.

Støj fra fjerkræfarmen hidrører stort set udelukkende fra det installerede ventilationsanlæg. Ventilationsanlægget er karakteriseret ved at være et undertryksanlæg, hvor ventilationsafkastene, som er uden dækplade, er monteret ved kip og udmunder 0,5-1 m over denne. Indsugningsventilerne er placeret i ydervæggene.

Udsugningskapaciteten er dimensioneret efter et luftskifte på 3,5 m³/time pr. kylling, men om vinteren og i perioder med små kyllinger regnes ventilationsbehovet for at være under 1/10 heraf.

Ventilationsanlægget er fuldautomatisk reguleret, og udsugningerne er hastighedsregulerede, hvorved forstås, at ventilatorerne kører med et minimum antal omdrejninger i de perioder, hvor der kun er behov for minimal ventilation i staldene. Herved vil ventilationsanlæggets bidrag til støjniveauet være nedsat en stor del af tiden.

Lufthastigheden i afkastene udgør ved maximal belastning ca. 8 m/sec, men under 1 m/sec ved mindste ydelse.

Ventilationsluften indeholder en række forskellige lugtintensive stoffer, som forekommer i blandinger og i ret små mængder. Som de væsentligste stoffer kan nævnes bl.a. NH₃, H₂S og mercaptaner. Aktuelt er der ikke foretaget konkrete målinger af luftens totalindhold af lugte.

Den daglige drift af fjerkræfarmen skønnes dog ikke at ville give anledning til væsentlige lugtgener uden for farmens område, hvilket baseres på erfaringerne fra hidtil.

Dog vil der kortvarigt kunne opstå gener i forbindelse med udrensning af staldene 6 gange årligt.

Ud over lugtstoffer indeholder afkastluften også støv. Det er imidlertid den generelle vurdering, at støvindholdet i ventilationsluften ikke vil give anledning til gener i omgivelserne, da støvmængden anses for at være forsvindende.

2.6 Forvaltningens bemærkninger til sagen.

Sin beliggenhed til trods er det teknisk forvaltnings vurdering, at der under de angivne forudsætninger og indarbejdede vilkår er taget fornødent hensyn til det eksterne miljø omkring fjerkræfarmen.

I henseende støj og lugt er det dog uændret afgørende, at fjerkræfarmens daglige drift tilrettelægges på en sådan måde, at støj- og lugtgener konstant tilstræbes minimeret så meget som muligt for at imødegå eventuelle nabokonflikter.

Uanset miljøgodkendelse eller ej vil der altid være behov for en vis portion goodwill, når en fjerkræfarm er "klemmt" af omliggende nabobeboelser.

Det er *vigtigt*, at denne goodwill, som i dag eksisterer, fastholdes, hvorved miljøgodkendelsen netop vil komme til at fungere efter hensigten som en *rammegodkendelse*.

se og **ikke** som en godkendelse indeholdende en række reguleringer og begrænsninger.

Fjerkræfarmen er således indforstået med, at det kan komme på tale at dæmpe støjudsendelsen fra de ventilatorer monteret i staldene nærmest nabobeboelserne for at overholde støjkravet i aften- og nattetimerne.

Disse forhold taget i betragtning sammenholdt med den kendsgerning, at den hidtidige drift ikke har givet anledning til utilfredsstillende forhold for det eksterne miljø, støtter teknisk forvaltning i antagelsen om, at fjerkræfarmen fortsat vil kunne drives på stedet uden væsentlige gener.

Som grundlag for godkendelsen er anvendt detailoplysninger og grænseværdier fra miljøstyrelsens vejledning om "Godkendelse af husdyrbrug" (nr. 4 1988), vejledning om "Ekstern støj fra virksomheder" (nr. 5 1984) samt vejledning om "Beregning af ekstern støj fra virksomheder" (nr. 5 1993).

Med venlig hilsen

Leif Madsen
udvalgsformand

/

R. M. Schultz
kommuneingeniør

Kopi tilsendt:

Nordjyllands amt, Miljøkontoret, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst.

Embedslægeinstitutionen, Bispensgade 5, 9100 Aalborg.

Rådgivende konsulent Palle Vinstrup, Det Danske Fjerkræråd, Udkærsvej 15, Skejby,
8200 Århus N.